

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenem ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtstopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se isvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nanašaje se na oklic od 25. junija priporoča podpisani odbor za poslanca mesta Ljubljanskega

gospoda dr. **Karla Ahačiča**, velikega posestnika in advokata v Ljubljani, in gospoda dr. **Jerneja Zupanca**, notarja v Ljubljani.

Za národní volilni odbor:
V Ljubljani, 5. julija 1877.

Dr. Janez Bleiweis,
odborna prvomestnik.

Telegrami.

Peterburg 5. julija. Oficijalno iz Zimnice 5. julija: Rusi so zaseli 28. junija Babadagh, 29. junija sti bili dve četi Čerkesov tepeni in cel okraj očiščen od Čerkesov in bašibozukov. Veliko orožja in živine je Rusom v roke palo kot plen. — Celo ozemlje do Trajanovega nasipa je v ruskih rokah in nij nobenega Turka več tam. Rusi grede noč in dan čez Dunav. Turkov nij tu nič videti. Od 27. junija so bili le manjši boji prvih straž.

Peterburg 4. julija. Oficijalno. Četa prostovoljcev je udrila včeraj navzoči trdnjave Kars v turške baterije in je tri kanone uničila. Rusi so izgubili pri tem le 4 mrtve in 23 ranjenih.

Carigrad 5. julija. „Corr. Havas“ poroča, da bode vojska, katera proti Črnej gori operira, kmalu drugam iti in drugod vojevati ukaz dobila.

Cetinje, 4. julija. Oficijalni list Črne-gore „Glas Crnogorca“ piše: Poročila novin,

da se Avstrija pripravlja Cetinje braniti in Črnogoro propada rešiti, so povsem neresnična. Črnogora take pomoči nij prosila in je tudi ne potrebuje; na črnogorske zemlji ga nij Turka; črnogorska vojska je navdušena po ravno prestalih zmagonosnih bojih, pojde pa tudi v prihodnje bitve z največjo zaupnostjo in navdušenostjo. Zato so vsa poročila o katerej koli intervenciji ali izmišljotine turkofilov ali pa prorokujejo nove dogodke; v zadnjem slučaju bi imeli dogodki posebno podlago, nikdar pa Črnogora ne potrebuje podpore.

Bukarešt 4. jul. V malej Valahiji se bodo veliki dogodki prigodili. V soboto gre knez Karol tjakaj.

Vojska.

Telegram iz Peterburga poroča, da naša sveta slavjanska ruska vojska noč in dan prehaja čez Dunav. Če se pomisli, kako tesno in pomalo se more marširati in kanone, živež ter strelivo voziti po enem mostu, ne smemo še tako brž večjih bitov pričakovati. Ruski telegram tudi izrečno pripoveduje, da so bili v Bolgariji dozda le manjši prvotni boji.

S črnogorskega bojišča imamo denes novo in sicer turško potrjenje, da so ti slavni naši jugoslovanski bratje res tako sijajno potolkli svoje narodne sovražnike, kakor smo ves zadnji čas poročali. Telegram iz Carigrada namreč poroča, da si Sulejman-paša niti ne upa Črnogorcev prijeti, zato bode s celo svojo vojsko drugam prestavljen.

Sovražniki Slovanstva in Rusov so uže tako nesramni, da govoré o pobitji Rusov v Aziji, zanašaje se na jalova in dokazano lažnjiva turška poročila. Le malo počakajmo.

Ne bodimo črnogledi. Rusi se v tej svetej vojski nepremagljivi. Tudi ko bi se jim res na jednej strani kaka mala ali večja nezgoda pripetila, oni imajo doma dovolj še nove vojske in neizcrpljive moči, da premagajo. Turki so vse na noge postavili, kar imajo, Rusi ne.

O ruskej vojski, ki je pri Siščovu preko Dunava prešla, pišejo dopisniki z mesta, da se je hlabro držala. Rusi so morali breg krvavo oboriti. Vsak je stal kakor zid, kjer je imel dobljeno pozicijo varovati. Štirideset Rusov se je na enem mestu dalo od premočnih Turkov rajše postreliti, kakor da bi se umaknili. V Siščovu so se Rusi skoro za vsako hišo bojevali predno so Turke pregnali.

Kakor se poroča iz Sarajeva, so vsi mohamedanski okraji v Bosni zelo potrjeni in turobni. Kakor se zagotavlja, so zadnji boji oddelku Suleiman paša pobrali 3580 mož ranjevcev, kateri v Mostaru nijso dobili zavetja. Od 34 bataljonov Sulejman paše nij noben cel. 14 bataljonov je strašno zrušenih, 6 pa je čisto uničenih. Največji del tako grozovitno potolčenih vojakov so bosanski rojaki; in umeje se potem lehko, da je vse po deželi vzbunjeno zaradi tega, da Sulejman svoje vojake tako brezobzirno goni pod meč.

To vzburjenje se pa večja še s tem, da se narodu nakladajo velikanske kontribucije. Vsaka hiša mora plačati 20 pijastrov vojnega davka, poleg tega pa še naturalne davke. Jemlje se konji, voli, ovce, žito, sploh vse, kar je za jesti in Turek za to ne da ni pare ne. Vojska s Črnogoro in vstajo sta to deželo, katero i Turek in krščan zoveta „Bosna ponosita“, spremenila v puščavo in sta stanovnike pripravila na beraško palico. Celo agi in begi so obubožali.

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Osemnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Jerica! ne prestraši se pred mano, kajdar bodeš čitala to očitno izpoved moje strasti in moje oni trenotek premočno razburjene narave. Ti morebiti ne veš, kaj se pravi črtiti, ali pa si bila uže kedaj tako izkušena, kot jaz?“

„Ko se je gospod Graham zvil krog uličnega ogla, približal sem se hiši, vzel glavni ključ, odprl sem vrata ter šel noter. Bilo je vse tiho in ničesar nijsem videl v neke sobi pri tleh. Šel sem tihoma tja gori ter stopil v malo sobico konci prehoda, ki je bila v zvezi z sobo Emilijino. Tu sem čakal dolgo,

a slišal in videl nijsem nikogar. Nazadnje se boječ, da bi gospod Graham se kmalu vrnil, sem sklenil iti v svojo sobo v drugem nastropji po svoje denarje in nekatere dragocene reči, katerih nijsem hotel zapustiti; potem sem mislil iti v kuhinjo povprašat kuharico Primovo, kaj blagosrčno ženo, kako je Emiliji.

„Prvi namen sem srečno izvršil in šel sem tja doli po zadnjih stopnicah, da bi prišel h kuharici; kar me je srečala gospa Ellisova, ki je bila prišla iz kuhinje s časo polno ovse-nega soka. Ta žena je bila prišla komaj pred malo tedni v hišo ter je imela nadzorovati moje počenjanje; zato je nijsem mogel trpeti. Poznala je vse malenkosti nesrečne dogodbe ter je bila priča mojemu pregnanstvu iz hiše. Zagledavši me, se je ustavila, nekoliko zaklicala, izpustila je skledico z ovsenim sokom na tla ter je hotela bežati kot pred divjo zverjo, katerej sem moral pač biti podoben; ker nesrečnost in obupnost ste bili pač izraženi na mojem obličji.

„Ustavil sem jo ter jo prisilil, da me je poslušala. A predno sem izgovoril svoja vprašanja, počela je besedovati, kar je potrdilo moj najhujši strah.

„Pustite me iti!“ vskliknila je. „Vi hudobnež! ali bi pač radi tudi mene oslepili?“

„Kje je Emilija?“ vprašal sem. „Dovolite mi, da jo vidim!“

„Da bi jo videli!“ odvrnila je. „Vi strahoviti nesrečnež! Ne! dovolj je trpela od vas. — Dovolj ima sama, za to jo le pustite v miru.“

„Kaj menite s tem?“ vskliknil sem, treseč oskrbnico za rame, kajti njene besede so me užalile globoko v srce in bil sem kot bi bil zblaznil.

„Kaj menim?“ nadaljevala je. „Menim namreč, da Emilija ne bode nikdar več videla nikogar, in ko bi imela tudi sto in sto oči, bili bi vi zadnji, katerega bi želela videti.“

„Ali me črti tudi Emilija?“ vskliknil sem

Tudi Grška priprave za vojsko vedno nadaljuje. Predsednik osrednjega odbora za grško vstajo v grških turških provincijah je izdal proglas, da je čas prišel za orožje prijeti.

Svetó služimo svetej domovini!

Ko je žaba videla velicega vola, bi bila tudi ona rada tako velika. Jela se je napihovati vedno povpraševaje svoje tovaršice, če je uže takovšna, kakor vol. Druge žabe pa so jej vedno pravile, da še nij in nij. In ona se je dalje napihovala tako dolgo, da je — počila. Če bi bila žaba dosegla svoj namen, bi bili prirodoznanci morali napraviti poseben oddelek dvoživk, a ker ga nij, smo ostali pri starem. Le žabe imajo dober nauk, naj ostanejo, kar so — žabe.

Na Kranjskem imamo volitve za deželni zbor. Pri nas se tudi napihava 35 tisuč (?) nasprotnikov, ne da bi samo enaki bili 400 tisuč Slovincem, ampak, da bi jih celo prekosili. Če bi se to res zgodilo, bi zgodovinarji imeli deloma čisto nov faktum pred soboj. Napihava se pa naši nasprotniki z obljubami, žuganjem in pa sleparijami. Kako obljubujejo majhene davke našemu poštenemu kmetu, vseh vrst dobrote meščanu! Kako žugajo našim učiteljem, „dass es nicht im Interesse des Einzelnen liegt“, če ne pomagajo žabe napihovati! Kako sleparijo z raznimi tiskanimi in živimi brošuricami, v katerih je uže več lažij nakičenih, nego v petih letnikih „des dummen Kerls von Laibach“. Pod take laži še nihče ne upa podpisati se, ker vedo, da so preneumne in preumazane.

A žaba se vedno napihava, dokler ne poreče: „résk“ in vse komedije bode konec.

Res bi bila sramota za nas vse, sramota za Kranjsko, sramota za vse Slovane, če bi nas 400 tisoč Slovincem premagala peščica 35 tisoč nemčurjev. Vendar nemogoče bi ravno ne bilo, ker naši sovražniki delajo z najbolj umazanimi in nesramnimi pripomočki, kar so dokazale volitve v trgovinsko in obrtniško zbornico, kjer smo bili pripravljeni dokazati pred sodniki porotniki, kako se je godilo, a nijso nas upali prijeti za besedo.

Toda nam ne treba take nesramne agitacije, mi delamo in delajmo mirno in pridno, a pošteno. Mi vemo zakaj gre, in zato se

ne bomo prijaznili s sleparijo in lažjo, ker „nevarna je, pogubna zveza njena,“ je svaril Regul pri svojem odhodu Rimljane. Spoštovanjem in moštvom bode premagala pravična in sveta stvar in radi tega pa, „sveto služimo sveti domovini!“

Učitelj učiteljem pred volitvijo.

Brate! Ne vem, ali ti bode po volji to pismo, — ali ne. A, srce mi je prepolno, moram ti misli svoje razodeti; oprosti mi torej.

Vprašal me bodeš: „Za Boga, kaj pak se je zgodilo, da pričenaš pismo svoje s tako slabim pogumom?“ — Veliko, mnogo se je zgodilo, brate, ali pak je to, kar se bode morda zgodilo, ono, kar moja notranjost razburja, in kar mi duh s preveliko žalostjo navdaja. In kateri značajan učitelj bi ostal miren in bi se mu kri ne razburila, če pogleda okolo sebe, in v tem, za ves slovenski narod važnem času mej svojimi tovariši ne vidi družega, nego mlačnost v narodnej stvari?

Omenil si v svojem pismu, ka jaz vse le prečno vidim, — da učiteljstvo je še vedno narodno, in se bo tudi kot takovo izkazalo. Ali jaz v resnici vse le v umazanej barvi gledam — to bodo pokazale sedanje volitve. Kar pak se druge tvoje opombe tiče, omenjam ti le to: Kristus je imel dvanajst učencev, in mej to peščico našel se je uže izdajalec. Tako je tudi pri učiteljstvu, — ozri se le malo po okolici, videl bodeš sam, je-li to istina, ali ne. Kako jaz in sploh vsak narodnjak takove moderne Efigijalte ceni, — to ti je znano. Kar je pak v resnici žalostno, je, ka učitelji, koji se narodne zovejo, v sedanjem vihnem času roke križajo in se boječe skrivajo. Kmet naš stori sedaj svojo sveto dolžnost, ne gleda na levo niti na desno, ne sluša niti tega niti onega krivega proroka — si je svest svojih pravic kot državlján, ter jih energično varuje proti postopanju njegovih in naših nasprotnikov. Pokazal se je pri volitvah kot mož. A učitelj, naroden učitelj, koji naj bi bil prostaku v izgled, — ta naj bi — po tvojem menjenju — ne šel k volitvi!! Za Boga! — zakaj ne? Za to, da ne bi se zameril kakovemu...? Ne živimo li v konstitucionalnej državi?

Nijši še ničesar slišal „von der Gleichberechtigung — persönliche Freiheit?“ Učitelji izdajice smejo celo za nemčursko gnijljad

agitirati (kje je §. 26 učnega reda?) — volijo celo naše nasprotnike — naroden učitelj pak ne bi smel po svojem preverjenju delati?

Vprašam te: lahko li ti zaspiš, ako ti vest kaj teži? Ne! Torej, da si ohranim svoj notranji mir, — grem k volitvi, — volim narodno. Kajti, naj jaz tega ne storim, pregrešim se hudo nad svojim lastnim narodom in to bode težilo vedno mojo vest. Misli si pak bodeš: šel bi k volitvi, storil svojo dolžnost, — a nasledki, ko bi teh ne bilo, — kruh moj je v nevarnosti.

Značajan človek ima svoje principe: teh on ne opušča, tudi če mu še tolika škoda preti. To je značaj.

Moje misli so tedaj te: če so učitelji izdajice toliko nesramni, da volijo narodne sovraže, — bodimo mi narodni učitelji toliko značajni, da volimo narodne može. Ne kažimo tiste „pokorščine“, koja narodu škodi; delujmo nevstrašljivo, ne boječ se onih nasledic, sè kojimi se nam od nasprotne sranke preti; delajmo sedaj ob času volitve, da bo zmaga naša, in pokažimo, ka smo vredni boljše bodočnosti ter vredni zaupanja naroda svojega.

J. K., narodni učitelj.

Ministerska kriza.

Z Dunaja 4. julija. [Izv. dop.]

Denes se je z veliko gotovostjo tu razširil glas, da bode ministerstvo odstopilo in da bode celo državni zbor razpuščen. Uzroki so notranji in vnani. Notranji so največ ti, da nagodbe z Ogersko nij dozda mogče bilo narediti. Pododbori delajo, pismeno se sem ter tja „nuncira“, a doseže se nič. V višjih krogih so zarad tega postali nekoliko nevoljni, in kar je za nas avstrijske Slovane izvrstno, začenjajo izprevidati, da dualistični sistem, nij tako ugoden, kakor ga je politično ranjki g. Beust hvalil. Krogi, katerim je na sreči in na dobrem obstanku naše monarhije največ in najprej ležeče, uže resno premišljajo, kako se bode imel ves sistem premeniti. In tu pridemo tudi mi Slovani na vrsto!

Sicer se je ta potrebna kriza nameravala še odložiti do jeseni. Višji krogi bi bili radi videli, da se brž nagodba z Ogersko konča, potem, da se začno reforme in grof Hohen-

bolj govoreč s samim soboj, nego vprašajoč. A odgovorila mi je precej.

„Vas črtiti? Da, — več nego to; nema primernih besedij, ki bi bile dovolj hude za vas! Celó v bolečinah svojih šepa: neusmiljeno, zlobno! itd. Trepeta celo pri glasu vašega imena in nikdo ga ne sme izgovoriti pričo nje.“

„Čakal nijsem, da bi bil še več slišal, ampak obrnil sem se ter tekla iz hiše.“

„Ta trenotek je določil moje življenje. Strela me je zadela ter me razbila. Moje nade, moja sreča, moje pošteno ime so bila izgubljena; a svetila mi je še jedna luč v temoti. Bila je ljubezen Emilijina. Samo na njo sem še zaupal. Ta pa je sedaj izginila in ž njo moja mladost, moja vera, moje zaupanje v Boga. Bil sem brez veljave na zemlji in bilo mi nij nič mari, kam da grem in kaj bode iz mene.“

„Od tega trenotka sem nehal biti jaz sam. Potem se je vlegla na mene megla, ki me zakriva od onega časa; pod njeno senco si

me ti videla in me spoznavala. Ta trenotek je bila nastopila zmrzav, vsled katere je otrpnila moja narava in veselo smijanje je postalo grenko smehljanje. Moj odkritosrčni in veseli govor se je spremenil v besede očitega zbadanja in pikanja; lasje so se mi prezgodaj posivile in moje obličje je postalo ostro in čestokrat celo trdo. Moji bližnji, katerim sem mislil biti neki dan blagi dobrotnik, so bili le oborožene čete, s katerimi se imam neprestano bojevati. In Bog, katerega sem molil in katerega sem držal za pravičnega in zvestega prijatelja in maščevalca, — kje je bil? — in zakaj nij sodil moje zadeve? katere strahovite in premišljene hudobije sem se pa bil zakrivil, da me je mogel tako zapustiti? Oh! najstrašnejša vseh nesreč, — izgubil sem bil vero in zaupanje v Boga!

„Ne vem, na katero stran sem se bil obrnil zapustivši hišo gospoda Grahama. Ne spominjam se, po katerej ulici sem šel, če prav so mi bile vse dobro znane; a vstavil se nijsem prej, dokler nijsem prišel konci zidane

obrežine do vode; pogledal sem tja doli v globčino ter sem besen uže mislil skočiti v vodo, da bi se zakopal v večno pozabljenost.

„Brez zadnjega tega vdarca, ki mi je vzel vso možato pogumnost, bil bi ljubil svoje življenje, vsaj dokler ne bi bil rešil svoje česti in poštenosti pred ljudmi; zapustiti bi ne bil hotel osramotenega spomina, pri čegar spominu bi bila jokala Emilija. A kaj so mi sedaj bili mari drugi ljudje! In Emilija! nehala je ljubiti me in bi se ne jokala za menoj; in hrepenel sem po poginu in grobu.“

„V človeškem življenju so trenotki, o katerih uže beseda, pogled ali misel podere ravnotežje ter lahko določi človeško osodo.“

„Tako je bilo sedaj pri meni. Nezmožen sem bil določiti o samem sebi, a slučaj je nekako določil za me. Iz svoje nemarnosti me je predramilo veselo plahitanje v vodi pred mano; in drugi trenotek se je ustavil čoln tik zidane obrežine, le malo stopinj od mesta, kjer sem stal. Isti trenotek sem slišal naglo stopati po zidani obrežini in obrnivši se, sem

wart ima zdaj vse trdnejše šance pri dvoru, nego tačas, ko ga je bil cesar poklical prvič. Ali zdi se, da pride kriza še prej, predno se je računalo, baš zato, ker nagodba dolgo oprezuje.

Pa tudi vnanji razlogi so za menjavo sistema. Zmaga Rusov je le vprašanje časa. Naša avstrijska dinastija je odločno za prijateljsko zvezo z Rusijo. To vem pozitivno, iz ust visocega moža, ki sam dohaja v dvorske kroge. In da to mišljenje na višjem mestu mora tudi izpremembo v notranjaj politiki donesti, je jasno kot bi beli dan sijal. Tedaj samo še malo potrpljenja!

Grofu Andrassyju bode le tako dolgo še mogoče, vnanjo politiko voditi, da Rusi Turke zdrobe. Potem pride na njegovo mesto drug mož, Rodičeve vrste. Potem pa bodo magjaroni in judje izprevideli, da so zastonj vpili. Kakor do zdaj stvari gredó, mirno pa gotovo, smemo avstrijski Slovanje najboljše upanje imeti.

Iz Peterburga 1. julija.

[Izv. dopis.]

Kakor je rusko občinstvo bilo uže z nepotrebnostjo pričakovalo kedaj bode vendar uže naša vojska prešla Dunav, tako je zdaj ves narod od veselja vskliknil, ko se je dogodil velik čin prehoda. „Da zdravstvujet ruskoje vojinstvo, da zdravstvujet voždi jeho!“ To je krik poznanja ruske sile, zahvalnosti ruskim vojakom.

Rusko znamenje veje zdaj za Dunavom, za to veliko slavjansko reko. Naj bode ona tam oznanjevalec svobode, priča novega življenja, podlaga sreče naših slavjanskih bratov. V naših cerkvah se hvali Bog, da je dozdej blagoslovil orožje slavjanskih „ratnikov osvobojenja“ in prosi se Najvišjega pomoči.

Dunav je vselej igral veliko rolo v historiji narodov. Njegove tihe in bistre valove je videl Aleksander Veliki, Trajan, bič božji — Atila in novejši vojevodi. Na Dunavu so se reševale osode civiliziranega sveta pod udarci barbarov, Dunav je bil za odbitje južnim narodom proti barbarom. Ali časi so se izpremenili, Dunav je bil postal meja barbarstva, preko katere nij imel protivnik krščanstva in barbarstva moči. Zdaj pojde slavjanska kultura preko Dunava!

Naše novine mnogo razpravljajo poroča-

nje evropskih glasil, da bode Anglija in z njo Avstrija tačas Rusiji nasproti stopila, kadar bodo naše vrle vojske Turčina podrobile. Zoper diplomacijo je vse. Dejanja naj govore!

Ima se pri nas za gotovo, da obstoji določen zmenek mej ruskim carjem in avstrijskim cesarjem, — da bode ob pravem trenutku avstrijska vojska zasela Bosno in Hercegovino. Naši časniki sicer temu nijso prijazni, ker imajo magjarsko-nemškutarsko politiko dunajskih in peštanskih judov pred očmi. Ali jaz z vami Slovenci in s Hrvati vred upam, da bode potem Avstrija postala bolj slavjanska in s tem zanesljiva zaveznica naše svete Rusije. To bi bilo za vas dobro in bi odpravilo strah „pan-slavizma“ v onem smislu, kakor si ga smešni nemški judje in Magjari na steno malajo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. julija.

O notranjem položaji zadnjih dnij govori naš dunajski dopis, priobčen kot članek. Nam se razlaganje dopisnikovo prav naravno zdi. Tako mora priti prej ali slej. Čas bi uže bil.

V **Pragi** je 3. t. m. prišel policijski komisar v prostore „narodnega kluba“ in je razgal Čehe, ki so delali rekurs zoper prepoved praznovanja spomina Jana Husa. Tudi po deželi je to praznovanje povsod prepovedano.

Tudi **magjarski** „Pesti Naplo“, poroča iz Dunaja, da je v Avstriji zaradi nagodbe ministerska kriza. Le Bog daj, da se ti glasi potrdijo.

Vnanje države.

Iz **Srbije** se še vedno poroča, da se kljubu vsem previdnim govorom vojska pripravlja in uri, tako, da na vse zadnje sodelovanje Srbov nij nemogoče. Narod sili v boj.

V **Carigradu** vlada baje, kakor nemški dopisniki poročajo, sama zmešnjava. Nič ne vedo o položaji niti svoje niti sovražne vojske, temuč tavajo sem ter tam. Revolucija nij nemogoča. Proti Avstriji so zdaj nekako sumnjivi.

Angleška vlada hoče te dni razposlati pismo vladam, v katerem bode razložila, zakaj je poslala svoje vojne ladije v Besika-bay.

V nekej skupščini **francoskih** senatorjev se je ustanovil pravni odbor, ki bode mej volitvami za zbornico pazil na vlado in zapisaval vse slučaje, kjer bode vlada kako krivico delala.

Bertinska „Post“ pravi, da novica o shodu nemškega z avstrijskim cesarjem nij nič drugega, nego izmišljenost, oprta na prejšnje take prigodke.

zapazil pri svetlobi lune ravno izzad črnega oblaka stopajoče, trščastega pomorščaka z debelim rokavcem pod pazduho in staro potno mavho v levi roki. Bil je blagosrčnega obraza; in ko se je približal ter imel iti mimo mene in skočiti v čoln, kjer sta ga dva mornarja z vesli v rokah čakala, potrkal mi je srčno na ramo ter vskliknil: „No, zali moj dečko! ali se hočete z nami odpeljati?“

„Odgovoril in pritrljeval sem mu brez pomisleka. Pogledal mi je v lice, potem pa v obleko, ki ste ga vmirili zaradi mene; mislé, da imam skoro gotovo toliko, da bodem plačal voznino, rekel mi je smehljaje: „No, po tem takem noter z vami!“

„Pokazalo se je, da ladija gre v Rio Janeiro; tega pa nijsem izvedel prej, ko smo bili uže par dnij na morji; a tudi potem mi to nij bilo dosta mari. Razun mene, je bil še drugi potnik na ladiji: Lucija Greyeva, hči kapitanova, katero sem prvi teden komaj zapazil; bila je tako vajena in domača v kajuti in na krovu, kot da bi bila celo svoje življe-

nje na morji. Potoval bi bil morebiti ves čas in še mislil ne na mlado deklico, ki je bila na pol otrok, na pol pa devotka; a moje čudovito in skrivnostno bitje jo je napotilo, da se je proti meni tako vedla, da sem se s prva jej čutil, pozneje pa za-njo zanimal. Mojej razburjenosti, mojej neprestanej nemirnosti, mojej navideznej nemarnosti za vse, kar se je godilo krog mene, se je močno čudila in močno me je milovala. S prva je mislila, da sem besen, in je tako tudi ravnala z menoj. Vsedala se je na krovu meni ravno nasproti, gledala me po celo uro v lice, toda vedela nij, niti se zmenila za to, da sem jo opazoval, in potem je odhajala globoko vzdihnivši. Časih je prišla tudi k meni in ponudivši mi kak slastni kosček me je prosila, naj ga okusim; in ko sem ginjen njene dobrotljivosti iz njene roke hrano rajši jemal kot od drugih, zanimala se je redoma za me ter mi prinašala jedi. Ko sem se nekoliko vpokojil ter me je obšla otožnost, ki je bila ravno tako velika, le manj strahovita, nego krčevita prejšnja muka, postala je bolj

Dopisi.

Iz ložke doline 5. julija [Izv. dopis.] Naši volilni možje so dobili neko tiskano pismo brez podpisa, ki priporoča Zeleno in Deklevo za kandidata proti dr. Zarniku in dr. Vošnjaku. Omenjeno pismo je le kračji prepis iz onih nesramnih „Razgovorov“ katere pri nas razpošiljajo, in obstaja iz napadov na priporočana poslanca, kakor tudi na narodni odbor v Ljubljani. Kakor razvidno, delajo to nemčurji, da bi naše glasove razcepili in bi izpodrinili. Če le mogoče dva dobra govornika, ki sta najbolj nevšečna nemčurkim glavam. Toda naši volilni možje nijso raki, ki gredo na smerdljiva jetra, ampak bodo volili priporočana kandidata. Od gg. Zelena in Dekleva pa se nadejamo, da bosta javno izrekla se proti zvezi z nemčurji, ker če le kedaj mora biti mej narodnjaki disciplina, sedaj. Pričakujemo! —

Iz Postojne 3. julija. [Izv. dopis.] Dobro je nam vsem še v spominu, kako so naši nasprotniki ravnali pri volitvah v kupčijsko zbornico; nobeno sredstvo jim nij preslabo in presramotno bilo, da bi se ga ne bili poslužili, ako jim je bilo le ugodno. Nič manj, temuč ravno tako delajo ti ljudje zdaj za volitve deželnih poslancev, posebno v Postojni. Da je dr. Dev obljuboval in še obljubuje Postojnski soseski pridobiti jamo, ako ga bodo izvolili in da bo to le prazna obljuba ostala, ako bo izvoljen ali ne, to je bilo v vašem listu uže omenjeno. Res je on v tem smislu naredil vlogo kmalu potem, na videz, ko je bil razpusčen deželni zbor, da bi pokazal, da mu je res mari za reč.

To je le pest prahu, ki ga je poskusil dr. Dev Postojnčanom v oči vreči. Pa naj on nikdar ne misli, da smo mi, navadni ljudje, tako kratkovidni na duhu, da bi ta njegov nemčursko-sleparski manever ne izpregledali. Ali on misli, da mi ne vemo, da se nam potem, ko bomo mi naše pogoje povedali, lahko reče: „pod takimi pogoji se vam jama ne more prepustiti“. To nij nič drugega, kakor limanice, na katere lovi g. Dev naše ljudi.

Na vso moč si prizadevata na drugi poti tudi njegova dva pisarja Uzar, in Prosenc, za svojega šefa. To sta čudna človečeta; eden zabavlja čez drugega, kolikor mu je mogoče, kadar ga ne vidi, — očiten dokaz njih nič-

zdržna in mrzla. Ko sem nazadnje bil kot drugi ljudje, redoma hodil k mizi in nijsem več celo noč po krovu hodil gori in doli, ampak vsaj nekoliko mirno jo prebil v svojej kajuti, izginila je Lucija popolnem od onega dela ladije, kjer sem jaz po večem bil čez dan, in le redkoma sem spregovoril kako besedo z njo, če nijsem šel naravnost k njej.

„Imeli smo po gostem viharo vreme; to me je preganjalo s krova v kajuto, kjer je navadno sedela na poprečnem tramu in čitala, ali pa je opazovala nemirne valove. Ker je bila pot zelo dolga, prišla sva po gostem skupaj. Kapitan Grey, isti mož, ki me je povabil, naj se peljem z njim, se je zmerom močno zanimal za me in za moje zdravje; ta blagosrčni mož je pospeševal celo najino tovaršijo, nadejaje se najbrže, da me bode rešil moje otožnosti, ki je veselega pomorščaka blizo ravno tako zelo žalostilo kot njegovo blagosrčno živočutno dete.

(Dalje prih.)

vosti — kadar sta pa skupaj, sta oba zložno dohtarja pred nevedneži in klijenti dr. Deva. Uzar se jezi čez nehvaležnost Postojnčanov, češ on jim je uže toliko dobrega storil, pa ga zdaj nečajo poslušati in ubogati. Prošenc živi pa zadovoljen sam s sabo v sladkej domišljiji, da je morebiti vendar košček „doktorja“ v njem, drugači bi ga nekateri šalivci ne klicali „doktor Škernicelj.“ Ta dva hodita od hiše do hiše, kjer mislita kaj opraviti, pa kakor se kaže, se ne bo njih trud izplačal. Strombala sta bila na svoje veliko veselje, osem tržanov k dr. Devu, kateri jih je naj prej dobro postregel s „papo in pupo“ in potem ko jim je to nekoliko kri segrelo, so jih obdelovali, Dev in omenjena pisarja s trdnim prepričanjem, da njih trud ne bo zastonj.

Prvi in najbolj verni učenec nemškutarškega nauka je tukajšnji tržan, vulgo Žabar, ki je ne samo sam od resnice tega nauka popolnem prepričan, ampak hoče celo še druge učiti in prepričevati. Boljše bi on storil, ako bi šel žabam gost, kakor, da se trudi s tem, ker se mu povsod posmehujejo in norčujejo z njegovo neumnostjo.

Večina tržanov je narodnih, ki bodo trdno stali za našega kandidata g. Obreza. Trdno se nadejamo, da bodo Ložanje in Vrhničanje, znani kot trdni narodnjaki, v mnogem številu prišli ob času narodnega boja nam na pomoč, da pokažemo nemčurjem, da pri nas nij tal za njih, naj si prizadevajo, kolikor hočejo.

Z Gorenjskega 5. julija [Izv. dop.]

Nabral sem zopet nekaj novic v svojo popotno torbo, katere naj vam, gospod urednik, poročam. Šel sem 4. t. m. v Kropo poizvedet, kako se je volitev vršila, ali predno v Kropo pridem, srečam narodnjaka iz Kroepe, kateri mi na moje radovedno vprašanje sledeče odgovarja: Proketo so delali naši nemčurji, ne vem, od kod so imeli toliko poguma, da so si toliko upali, ker vendar vedo, da nič ne opravijo, ako si na vse kriplje prizadevajo. 28. jun. pride uže proti 7. uri zvečer tisti glasoviti nemčur in agitator, Malnarček, z jezera, kateri je uže povsod dobro znan zaradi svoje neumne agitacije, in še neka druga osoba, katere pa zdaj nečem še imenovati, ako se pa predzrne še enkrat kaj takega govoriti, bo opisan po zaslugi. Ko prideta v Kropo, povprašujeta po Pibrovcu; od tod pošljejo brzo po agitatorja, K. Pibrovca in B. Šulerja, katera v enej sapi prihitita. Tu je bil živahen pogovor, kako in kaj, poskušna volitev; nič nij kazalo; rezultat je bil pod ničlo. Kaj je storiti? Hitro iz Kroepe, tukaj nij žetve za nje. Pa še poskušajo drugi dan loviti pri volilcih glasove, pri taci, katerim se še ne sanja, kaj je nemško, pa so vendar pripravljeni za nemčurja glasovati. Narodnjaki, zvesti si zmage, so se njim posmehovali, dobro vedoč, da so gotovi. Napočil je 3. julija dan volitve. Mislili smo, zdaj se začne boj. Ali kaj se zgodi? Razšli so se, kakor

evangeljski povabljeni, jeden se je oženil, drugi je pristavo kupil itd., in počil je glas, da se nemčurji volitve ne bodo udeležili, ker so prepričani, da zmage doseči ne morejo.

Pri tej priliki mi je pa posebno pohvaliti narodnjaka, gospod Miha Pesjaka iz Kamnegorice; on je neutrujen delavec za našo sveto slovensko reč, posebno pa še pri agitacijah, za to slava mu! Tudi vam, vrli Kropničanje se more pripoznati slava, ker ste nepremagljivi; takih značajnih narodnjakov naj bi bilo zadosti, in za nemškutarstvo je odklenkalo za zmirom. (Iz tega dopisa smo morali nekoliko sredine izpustiti, ker bi bil sicer konfisciran, po dozdanih izkustvih naših. Ur.)

Domače stvari.

— (Volitve.) Denes, ko ta list bralcem v roke pride, bode povsod v kmetijskih okrajih na Kranjskem, volilni boj. Voli se šestnajst poslancev. Prekasno bi prihajali mi, ko bi še denes opominjali k slogi in disciplini. Naša stvar je tako jasna in toliko razpravljena, da oni, kateri slovenske časnike bero, vedo dobro, kaj jim je storiti. Oni, ki ne bero, naj bodo poslušali svet dobrih patrijotov slovenskih. Mi upamo zmagati povsod. Gotovosti, t. j. trdne gotovosti nemamo, ker agitacija od neke strani, katere zaradi konfiskacij niti imenovati ne smemo, je burna in silovita, kakor še nikdar, in bojimo se nepričakovanih manevrov. Uže vidimo, kako se tu in tam od protivnikov, tiho a smelo, poskuša naša disciplina kaliti. Zato pozor, energija, močevstvo! — Prijatelje našega lista pa prosimo, da nam telegrafično od povsod naznajo rezultat volitev.

— (Volitve v mestih in trgih.) Iz nekaterih mest in trgov po deželi slišimo o neizmerno nesramnej agitaciji nemškutarke in Zatorej rotimo in prosimo prijatelje slovenske domovine, da kjer koli blizu morejo, tudi oni delajo ostro in odločno! Nikjer ne obupavati, za vsak posamezen glas vse storiti, vplivne ljudi animirati za agitacijo, protivnike vsaj zadržavati, laži zavračati, — to bodi geslo! Zadnji čas je, in še mnovega, od naših protivnikov presleparjenega ali malomarnega volilca je mogoče pridobiti z resnim delom in požrtvovanjem!

— (Ljubljanski bašibozuk), ki se sicer tudi „Tagblatt“ zove, sopiha zdaj dan na dan na slovensko stranko z lažmi in zavijačami. Gnjusil se nam s temi perfidci polemizirati.

— (Iz Gradca) se nam poroča: Naš rojak, Šimen Rutar, je bil te dni v Gradci aprobiran iz zgodovine in geografije za celo in iz nemščine za spodnjo gimnazijo s slovenskim in nemškim učenim jezikom.

— (Iz Gorice) se nam piše: Tukajšnji bateriji ste dobili povelje odriniti v Ljubljano, da tam iztreljiti svoje postave „Feldschusse“

z Uhatiusovimi kanoni ter da imati potem odriniti na Hercegovinsko mejo.

— („Slovenski Gospodar“) mariborski piše: Na Kranjskem se vidi, da je volilna praska; slovenski listi: „Novice“, „Slovenec“, „Narod“ so zaporedom konfiscirani, le „Danica“ je še nedolžna, pa tudi res nij objavila imen slovenskih kandidatov, kar je čudno! Čemu neki davek plačuje!

— (Nesreče.) Človeka včasih zaporedom nesrečo zadevljejo, kakor nekdanj Joba. Komaj oitde prva, uže je druga tu. Takobližu se je godilo — poroča „Gosp.“ — oni teden kmetu Jarcu od sv. Duha pri Lučanah. Prvič si je njegov konj nogo zvinol, da ga ne more vpreči, drugič mu je delavec iz hleva tako nesrečno padel, da je reva tretji dan umrl, tretjič si je drug delavec, ki je kolje delal, koleno presekalo, četrtič je sosedov pes dvanajstletno hčerko napal in ob rokah in nogah hudo in nevarno zgrizel. To se je zgodilo vse v enem tednu in pri jedni hiši. V petek 22. junija pa je strela ubila 10letnega dečka, ki je pod nekim drevesom ležal.

— (Kat. polit. društvo v Mariboru) obhaja občen zbor v nedeljo 15. julija ob 3. popoldne v dvorani gostilnice „zur Stadt Wien“.

— (Zemlja zasula) je 3 delavce, ki so v Pivoli blizu Hoč pri Mariboru razkapali turške — ajdovske — grobe ali mogile.

— (Tolovaji) so po noči vdrli v Franc Veberjevo hišo v Ločah pri Konjicah, pretepli njegovi 2 hčeri in odnesli 300 fl. v bankovcih, 26 fl. srebra, 2 zlata in par zlatih uhanov.

Istnica opravnštva: G. F. H—k v Lokačcu. Pisčano imate sedaj za prvo polovico.

Dunajska borza 6. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld.	05 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	70
Zlata renta	72	60
1860 drž. posojilo	112	75
Akcije narodne banke	788	—
Kreditne akcije	145	70
London	125	25
Napol.	10	01 1/2
C. k. cekini	5	96
Srebro	108	85
Državne marke	61	60

Začetek ob 7 1/2 uri zvečer. Vstopnina 15 kr.

Vojaška godba

svira denes soboto 7. julija

(181) pivarni št. peterskega predmestja.

Za obilno obiskovanje se priporoča

Ivan Tanko.

Podpisani naznanja svojim znancem in p. n. občinstvu, da je svojo gostilnico „kod grada Rieke“ v Karlovcu preložil 1. julija v svojo hišo v mestu pod naslovom:

„Hôtel Vogler“.

Sobe so čisto nove, okusno uredjene, za potovalce stoji vsak čas pripravljen krasen omnibus in kočije, tudi prostorna štala; — kar se tiče same gostilne radi pive, vina in jedij, tudi nič nij opustil, da bi občno zadovolil.

Spoštovanjem

(180)

Janez Vogler.

Praška trgovinska akademija!

Prihodnje študijsko leto se začne 17. septembra t. l.

Pogoj sprejema je spričalo o dovršenem IV. razredu realke ali gimnazije ali pa realne gimnazije.

Dijakom je dovoljena pravica enoletne prostovoljne službe; ako zbolé, streže se jim v novoizdanej trgovinske bolnici zastonj.

Natančne načrte, letna poročila in druga izvestja rad daje

Na ukaz opravišnega sveta:

Karl Arenz,

vodja trgovinske akademije.

V Pragi, julija meseca 1877.

5. julija:

— Weis iz Zagreba. — Kramarič iz Hrvatskega. — Schleier iz Ptuja. — Dieli iz Trsta. — Polak iz Dunaja.

Pri Slonu: Friedman iz Dunaja. — Palos, Kastelic iz Celja.

Tisoč veder vina

prave starine najboljših vinskih let od 1865. leta naprej na prodaj pri gosp.

Francu Guštinu v Metliki
na Dolenjskem.

(162—4)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“